

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Subotica, SZERDA, 1923 december 5.

331. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A leleplezett önzés

Mussolini, a nemzeti gondolat vezére, a nacionalista diktátor, úgy rendelkezett, hogy a magyar egyetemekről a numerus clausus-sal kizárt magyar honos zsidó vallású diákokat fölvegyék az olaszországi egyetemekre. Az eset valóban csekély jelentőségű; elvégre az a 15-20 diák, akit a magyar tragédia és az olasz lira a bolognai egyetemre vitt, olyan anyagi helyzetben élhet, hogy Mussolini nélkül is elvégezheti egyetemi tanulmányait. A tények jelentősége azonban nincs összefüggésben a tények tanulságával. Jelentéktelen tények lehetnek elsőrangban tanulságosak s jelentőséges események lehetnek tanulságnélküliek. A mindennapi krónika a tények jelentőségével foglalkozik, a *sub specie aeternitatis* szemlélet a tények tanulságával.

Mussolini, a nemzeti gondolat vezére, a nacionalista diktátor tehát beengedi az olasz egyetemre a magyarországi zsidó diákokat. A magyar fasizmus kiűldözte őket, az olasz fasizmus beengedi őket, — kell valaminek lenni, ami a jelszavak és a világnézetek, a közmorál és a politikai etika megegyezésein túl is különbséget okoz. Az érdek ez, ami túl spon és dobon, túl jelszavak dübörgésén és a szenvedélyek fojtó füstjén, más-más cselekedetre készíti ugyanannak a politikai irányzatnak híveit. A *sacro egoismo* olasz találmány, a becsület kötelezése, a szerződés parancsain ez a népszerű jelszó gázolt keresztül, amikor az érdek motorja nekiütöközött a moral pilléreinek. A *sacro egoismo*-nak engedelmesség a fasista kormányzat is, amikor nem tördök azzal, hogy „görög, bojár, olasz, zsidó” olaszországi utja állítja-e helyre Olaszország pénzügyi mérlegét, melynek stabilitását az idegenek százazreinek olaszországi utja teremtette meg. Mit bánják ők, hogy német bankárok, francia tőkésék, angol kisasszonyok, vagy magyarországi diákok keresik föl a nemzeti reneszansz hazáját, ahol Lionardo de Vinci reneszansza után Mussolini reneszansza is kivirult? Fő a lira — mondják az élet reális értékeinek szerelmesei. A politika, az más. Ott dorbézolhatnak a nemzeti eszmék jelszavai, ott lerészegedhetik a nacionalista világnézet, de amikor megindul a dollároknak, frankoknak és aranyrubeleknek hömpölygése, józanul és hűvösen tárják ki országuk kapuit.

Ne gondoljuk, hogy csak a magyar diákokkal szemben nyilatkozik meg ez a meleg, csalogató és marasztaló olasz vendégszere-

tet. Mussolini megértőbb és megbocsátóbb lett az orosz szovjettel szemben is. A fasizmust a bolsevisták elleni irtó háború jelszavai segítették sikerhez. A nacionalizmus diadalának egyik főtenyezője Olaszországban, de Olaszországon kívül is az volt, hogy a bolsevizmussal szemben, a kommunista világtrend ellenében szólította harcba a polgári rend híveit. A bolsevizmust ki akarták irtani a földről, mielőtt uralomra jutottak, a bolsevizmussal akarnak most megbékülni, hogy megmelegedjen az uralomban. Csak jó kereskedelmi szerződéseket — mondja Mussolini, csak jöjjen be olcsó

vámtelemek mellett az orosz petrolium, az orosz holmi és az ukrán gabona. A kommunista agitátorok sem veszedelmesek, ha kénytelenek jönnék a kék olasz ég alá. Az önzés győzött a nemzeti gondolon. A jelszó görögtűzét hiába táplálják a nacionalizmus alkoholjával. A leghösbőbb póz, a letragikusabb pathosz, a világmegváltással kérkedő gondolat, a szenvedélyeket fölgyújtó, tömegeket megmozdító jelszó, a legapostolibb gesztus is szégyenben marad, ha a nagyobb darab kenyér a melegebb szoba, vagy jobb nadrág utáni kívánság mást parancsol.

Elsimult a demokrata-párt válsága

Leszerelték Boskovics akcióját — A vajdasági radikális képviselők letárgyalták Lalosevics tervezetét

Beogradból jelentik: A keddi szerb egyházi ünnep miatt a politikai életben szélcsend állott be. A parlament nem tartott ülést, azonban a parlamenti klubok elég népesek voltak és néhány klub ülést is tartott. A pénzügyi bizottság is dolgozott, délután pedig a vajdasági radikális képviselők tanácskoztak a radikális klub helyiségében, végül este a kormány tartott ülést.

A demokratapárt ülése

A demokrata párt kedden délután ülést tartott, amelyen Boskovics Dusának a külön vajdasági párt alakítására irányuló akcióját került megbeszélésre. Az ülésen megjelent a beidézett Boskovics képviselő is, úgy, hogy tisztázni lehetett a kérdést. A felszólalók elítelték Boskovics akcióját és kimutatták, hogy a párt alapszabályai értelmében külön vajdasági főbizottság alakítása nem lehetséges, tekintettel arra, hogy a pártnak csak egyetlen főbizottsága lehet. A támadásokra Boskovics válaszolt és bejelentette, hogy téves az a felfogás, mintha külön pártot vagy főbizottságot akarna alakítani, hanem csupán önálló vajdasági párttitkárságot akar szervezni, amihez kéri a párt jóváhagyását, mivel erre az intenzívebb agitáció szempontjából feltétlenül szükség van.

A demokrata párt tudomásul vette Boskovics bejelentését és engedélyezte a külön vajdasági párttitkárság szervezését, úgy, hogy Boskovics Dusán akcióját egyelőre leszerelnek tekinthető, mert úgy látszik, Boskovics és hívei még nem tartják a helyzetet elég érettnek arra, hogy nyíltan fellépjenek és külön pártot alakítsanak. A demokrata párt az elsimult incidens mint egy félreértést akarja feltüntetni, azonban beavatott po-

litikai körökben azt hiszik, hogy a kérdés nem került le végleg a napirendről, hanem a közeljövőben még súlyos nehézségek elé fogja a demokrata pártot állítani.

Ülést tartott a klerikális párt is, amelyen azonban főleg a privilegizált hajóstársulatokról szóló törvényjavaslattal szemben állapodtak meg a párt magatartásában.

A vajdasági radikálisok letárgyalták Lalosevics agrárreformtervezetét

A vajdasági radikális képviselők keddi tanácskozásukon befejezték a Lalosevics agrárreformjavaslata körül folytatott tárgyalásokat. A képviselők újból beható megbeszélés tárgyává tették a törvényjavaslat egyes rendelkezéseit, különösen a magántelepítés kérdését illető szakaszokat. A többség azon a véleményen volt, hogy a magántelepítés kérdését fölösleges olyan részletesen szabályozni, a hogy Lalosevics javaslata teszi, annál is inkább, mert ugyszólván kizárt dolog, hogy valamelyik nagybirtokos parcelláztassa földjeit.

Ebben a kérdésben egyébként Lalosevics javaslata abban különbözik a magyar törvénytől, hogy míg a magyar törvény megengedi a parcellázásnál a nagybankok közreműködését, Lalosevics javaslata ezt egyenesen kizárja. A képviselők abban állapodtak meg, hogy a javaslat engedje meg a magánparcellázást, de ne részletezze hanem a végrehajtás módjait bizza az agrárreform miniszterre.

Elfogadta az értekezlet a megválasztási ár tekintetében Lalosevics tervezetét és a buzaalapot is helyeselték. A járadékra vonatkozó javaslatot viszont nem tették magukévá a képviselők, akik elhatározták, hogy ebben a kérdésben

a megbeszéléseket még folytatják.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság keddi ülésén megkezdte az igazságügy-miniszterium költségvetésének tárgyalását. A vitában elsőnek Markovics Peró demokrata szólalt fel, aki élesen támadta az igazságügy-minisztert, különösen azért, mert szerinte a szekvesztrumok feloldása tekintetében nem fordított kellő gondot az állam érdekeinek megvédelmezésére. A bírák anyagi helyzetének javításával kapcsolatban kijelentette, hogy nem lett volna szabad odáig fajulni a helyzetnek, hogy a bírák maguk követeljék fizetéseik felemelését.

Veszenyák klerikális szerint az igazságszolgáltatásnál nincs helye a redukciónak, tekintettel arra, hogy mindenütt nagy a restancia. Követelte a polgári és büntetőtörvények egységesítését az egész országban. Hangsúlyozta ezzel kapcsolatban, hogy ezt a munkát nem szabad bizottságra bízni, egy szakembert kell a kidolgozással megbízni. Beszéde végén tiltakozott a marburgi börtön megszüntetése ellen.

Kriszmann demokrata kifejtette, hogy a bírák tömegesen hagyják el az állami szolgálatot, miután fizetésüket nem rendezik és ezzel az igazságszolgáltatás nagy hátrányokat szenved. Követelte ő is a törvények egységesítését és fölemlítette, hogy a beogradi bíróságok megtagadják a horvát bíróságok ítéleteinek végrehajtását, azzal az indoklással, hogy nem szerb törvények alapján hozták őket. Az ügyvédek helyzetét — mondta — sürgősen rendezni kell törvényesen, hogy az igazságszolgáltatás támogatói lehessenek és ne legyenek kénytelenek továbbra is a korrupciót elősegíteni. Követelte végül, hogy Zagrebban mielőbb állítsák föl a legfőbb semmitőseket.

Tiltakozik az ellen, hogy a Muraközt a sombori törvényszék hatáskörébe vonták, mert a muraköziek így négyszáz kilométer utat kénytelenek peres ügyekben megtenni. Követeli, hogy Csakovecen törvényszéki kirendeltséget állítsanak fel. A szekveszter-kérdésekről szólva, azt mondja, hogy az igazságügy-miniszter jóváhagyja azokat az eladási szerződéseket, amelyekkel az agrárreformot ki akarják játszani. Példaképpen felemlíti Festich Jenő gróf esetét, aki az agrárreform-törvény ellenére el tudta adni birtokait. Perics igazságügyminiszter kijelenti, hogy erről nincs tudomása, azonban a bejelentés alapján az ügyet meg fogja vizsgálni.

Délben az ülés véget ért. A bizottság legközelebbi ülését szerda délutánra tűzték ki.

városi tisztviselők tizenharmadik havi fizetésének kiutalására vonatkozót, mert ennek csak úgy van értelme, ha a fizetést még ebben az évben kiutalhatják a tisztviselőknek.

A főispán utján kívül más következményei is lesznek a belügyminiszter új rendelkezésének. A közgyűlésen képviselt pártok a legnagyobb mértékben elítélik az autonómia újabb korlátozását. A radikális párt-hoz tartozó közgyűlési tagok sem tartják titokban azon véleményüket, hogy a kormány az ilyen rendelkezésekkel a város legfontosabb érdekeit kockáztatja, mert a nagy idővesztés, amíg valamely közgyűlési határozat megvalósulhat, sokszor rendkívüli anyagi károsodást is jelenthet az amugyis nagy nehézségekkel gazdálkodó városnak. Ezenkívül teljesen megakasztja a közigazgatás menetét is, ha a közgyűlési határozatok csak féltév, vagy még hosszabb idő múltán léphetnek érvénybe.

A vajdasági városok autonómiáját melyen sértő belügyminiszteri rendelkezés ügyében Subotica város a radikális képviselők intervencióját is kéri fogja. Értesülésünk szerint néhány vajdasági képviselő máris magáévá tette az ügyet, amely csak fokozza a képviselőknek a kormány vajdasági politikája ellen már felgyülemlő kifogásait.

Sztarakanizsa

hatszázötven holdja

Az agrárreform áldozata lett a város egész vagyona

Sentáról jelentik: A Vajdaságban működő agrárreform bizottság — mint ismeretes — lefoglalta Sztara-Kanizsa földjét, összesen 650 holdat, amelyek jövedelméből fedezte eddig a város a legszükségesebb kiadásait. A földek lefoglalása ellen a városi vezetőség annak idején tiltakozott azzal, hogy az agrárreform alá vont városi földek — ármentesített területek, amelyeket az agrárreform szabályrendelet értelmében csak a hidrotechnikai bizottság hozzájárulásával lehet lefoglalni. A város földjeit pedig a hidrotechnikai bizottság szakvéleménye szerint nem lehet fölösztani. Hivatkozott a város vezetősége arra is, hogy a lefoglalt földek jövedelme nélkül a város háztartása csődbe kerül, mert az elvesztett jövedelmet még túl magas adókkal sem tudják pótolni.

A legutóbb küldöttséget menesztettek Beogradba, amely azonban semmiféle ígéretet nem hozott az agrárreform-miniszterrel.

Még mindig

nem menesztették Torjanacot

Küldöttség kérte eltávolítását a belügyminiszteriumtól

Torjanac Mirko karancsi jegyzőt, a »Bácsmegyei Napló« leleplezése alapján Alaxijevis Mita a B. B. B. osztály főnöke felfüggesztette állásától. A baranyai község azonban egyelőre kénytelen tovább tűrni Torjanac önkényeskedéseit, mert a felfüggesztésről szóló rendeletet az alispáni hivatal még nem hajtotta végre, bár az azonnali foganatosítást irt elő. A község lakossága, amely türelmetlenül várja azt a napot, amikor jegyzőjétől megszabadul, a napokban küldöttséget menesztett Beogradba, amely felkereste Alexijevis Mitát a B. B. B. osztály főnökét, akinek elpanaszolta, hogy Torjanac a felfüggesztés ellenére továbbra is állásában maradt és fékezhetetlenül üldözi a község lakosságát. A küldöttség a radikális klub tagjait is felkereste, hassanak oda, hogy garázdla jegyzőjüket mielőbb eltávolítsák a községből. A radikális képviselők megígérték,

hogy a küldöttség kívánságát az illetékes helyen támogatni fogják.

A vizsgálat egyébként, mint értesülünk, Torjanac ellen tovább folyik. Az elmúlt héten Baranyabánról bizottság szállt ki Karancsra, amely megállapította, hogy Torjanac jelen-

lős összegekké megköcsöztette a község lakosait, még pedig akként, hogy sokkal nagyobb szerződési illetékeket fizettetett a felekkel, mint amennyit a törvény előír. A bizottság a vizsgálat eredményét felterjesztette a pénzügyminiszterhez.

Uj választásokat követel Magyarországtól a beogradi kormány

Az SHS királyság megnevezte delegátusát a magyar kölcsön népszövetségi tárgyalására

Beogradból jelentik: A Népszövetség december 10-én kezdődő tanácskozására, amelyen a magyar kölcsön ügyét fogják tárgyalni, a beogradi kormány Gyurics Györgye egyetemi tanárt, a jugoszláv jóvátételi delegáció helyettes vezetőjét bizta meg a SHS királyság képviselővel. Gyurics tanár erre vonatkozóan már át is ment a Pasics-kormány instrukcióit.

Tekintettel arra, hogy a határozatnak a zálogjogok felfüggesztés tekintetében egyhangúak

kell lennie, beogradi politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a SHS királyság érvényt tud szerezni Magyarországgal szemben támasztott követeléseinek. Ezek a követelések hir szerint elsősorban belpolitikai természetűek. A beogradi kormány ellenőrzést követel a kölcsön felhasználása tekintetében és azt kívánja, hogy az ellenőrzést a Népszövetség megbízottain kívül Magyarországon új, titkos választások alapján demokratikus formában létrejött demokratikus népképviselőt gyakorolja.

Ujabb kormányválság fenyegeti Németországot

Nem kap többséget a Marx-kormány — Felosztatják a birodalmi gyűlést

Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung értesülése szerint a birodalmi kormány a fölhatalmazási törvényjavaslatban, amelyet holnap nyújt be a birodalmi gyűlésen, a törvény hatályát 1924. február 15-ig korlátozza. A javaslatban a kormány határozottan kijelenti azt is, hogy a megszüzendő felhatalmazási törvény alapján csupán olyan törvényerejű rendeleteket fog kibocsátani, amelyek nem szüntetik meg az eddig érvényben volt törvényeket. Ha a Marx-kormány nem sikerül a törvény elfogadásához szükséges kétharmad többséget megkapnia, akkor a birodalmi gyűlés fölösztatásának és új választások kiírásának az eszközehez folyamodik.

Politikai körökben biztosra ve-

szik, hogy Marx kormánya nem kapja meg a birodalmi gyűlésen a többséget, mert a pártok a beterjesztendő fölhatalmazási törvényt több szempontból alkotmányellenesnek tekintik.

Az új szeparatista kormány

Koblenzből jelentik: A rajnai köztársaság ideiglenes kormánya elfogadta Meiz és Matthes lemondását s egyhangulag Dorten dr.-t nevezte ki miniszterelnökké és külügyminiszteré, Olhent pedig al-elnökké. Ezenkívül még tizenkét minisztert neveztek ki. Az ideiglenes kormány elhatározta, hogy Elsbe teszi át székhelyét, mert Koblenzben a szövetségesközi bizottság tartja elfoglalva a középületeket.

Horthy is megígérte Prónaynak a reaktiválást

Lovagias ügyek tömege a magyar nemzetgyűlés zárt ülésén elhangzott beszédek miatt

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés legutóbbi zárt ülésén — mint már jelentettük — heves támadást intézett Rakovszky István és Szilágyi Lajos a miniszterelnök ellen, mert ígéretet tett Prónay Pál alezredesnek — akinek annak idején zsarolási ügye miatt ki kellett válnia a honvédség kötelékéből — hogy reaktiválni fogják, azonban ezt az ígéretet később mégsem váltotta be.

A zárt ülésen elhangzottak most teljesen felkavarták a magyar politikát és érdekes fejleményekre vezetnek. Az ellenzéki képviselők — különösen a fajvédők — állítása szerint ugyanis Prónay Pál alezredesnek fontos levelek vannak a kezében. Ezek a levelek állítólag ígéretet tartalmaznak Prónay Pál reaktiválására s olyan helyekről erednek, ahol a szavak komolyan esnek latba. Egyes képviselők egész nyíltan hangoztatják, hogy az említett levelek között van olyan is, amelyben Horthy Miklós kormányzó tett ígéretet Prónaynak reaktiválására és ezt a fegyvert akarják most felhasználni a fajvédők Bethlen diszkreditálására.

A zárt ülésen elhangzott beszédekből kifolyóan különben egész tömege keletkezett a lovagias ügyeknek.

Bethlen István gróf miniszterelnök a zárt ülésen elhangzott sértésért Perényi Zsigmond báró és Raday Gedeon gróf utján lovagias elégtételt kért Rakovszky Istvántól, aki Pallavicini György örgrófot és Beniczky Ödönt nevezte meg segédeiként. Szilágyi Lajostól, — aki ugyancsak a zárt ülésen tette szavát a miniszterelnöknek annak idején Prónay Pállal szemben támadt lovagias ügyét — Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter és Prónay György báró államtitkár kértek lovagias elégtételt, mint a miniszterelnöknek a Prónay-ügyben szerepelt segédei. Megbizottáik Almassy Lászlót és Bornemissza Elemér bárót neveztek meg. Szilágyi Lajos Baross Jánost és Létay Ernőt kérte fel segédeiként. Csáky Károly gróf és Prónay György báró Rakovszky Istvánt is provokáltatták, aki ebben az ügyben is Pallavicini György örgrófot és Beniczky Ödönt nevezte meg segédeinek. Ezzel még nem ért véget a lovagias afférek lavínja,

amelybe Rácz Vilmos dr. és Collas Tibor báró is bekapcsolódnak.

A segédek kedden kezdték meg tárgyalásaikat és az afférek közül Szilágyi Lajosnak Csáky Károly gróf honvédelmi miniszterrel és Prónay György báró közlelmzési államtitkárral támadt lovagias ügyét már békésen el is intézték, úgy, hogy Szilágyi a zárt ülésen elhangzott szavait kimagyarázta.

Kosztics sakkmeister

Ausztráliába megy

Előbb Középeurópában rendez sakk-turnét

Kosztics Boris jugoszláv sakkmeister, aki a múlt évben több ízben tartott előadást és szimultán-versenyeket a subotici és vajdasági sakkegyesületekben, néhány nap óta Romániában rendez sorozatos versenyeket.

Most Kolozsváron tartózkodik, mint az ottani Sakk-Kör vendége, onnan Marosvásárhelyre, Nagyszebenbe, Brassóba, Bukarestbe, Galatzba, Kisenewbe, Jassiba és Csernovitzba fog menni. Románia után Lengyelország városait, Lemberget, Krakót, Lotzot, Varsót és Vlnát keresi fel. Meghívták Lettországra, Rigába is, de még nem bizonyos, hogy ezt a meghívást elfogadja. Végül Csehszlovákia nagyobb városai- ban fog Kosztics sakkmeister versenyezni és azután hazatér Vrsacra. Egy hónapig marad itthon, azután március elején Angliába megy. Március 14-ikén Londonból Ausztráliába utazik, az ausztráliai és újzelandi sakkszövetség meghívására, amely Kosztics sakkmeistert hat hónapra trénernek szerződtette.

Döntés előtt

a sentai templom ügye

Budanovics apostoli adminisztrátor tárgyalása

A sentai templomépítés régóta vajudó ügye döntő fordulat előtt áll. A sentai katolikus egyházközség a templomépítés ügyében már több ízben fordult Budanovics Lajos subotici apostoli adminisztrátorhoz, aki mindenkor kifejezést adott annak a véleményének, hogy az új templom építését a megkezdett helyen kell folytatni.

Még is kezdték a templom építését, azonban azt Senta város tanácsa betiltotta. Legutóbb miniszteri bizottság a helyszínen vizsgálta meg az ügyet, azonban azóta semmiféle intézkedés nem történt az ügyben. Mivel a subotici püspökség álláspontja nem változott meg a tekintetben, hogy a katolikus templomot a régi helyen kell felépíteni, viszont a hatóság az építést nem engedélyezi, a sentai templomépítés ügye teljesen megfeneklett.

A sentai katolikus egyházközség memorandumot intézett a subotici apostoli adminisztrátorhoz, amelytől végleges döntést kért a sentai templomépítés ügyében. A memorandumot, amely ismerteti a templomépítés eddigi történetét és a püspökség intézkedését és intervencióját kéri az építés folytatása érdekében, a napokban vette kézhez Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor.

Az ügy végleges döntése érdekében Budanovics Lajos apostoli adminisztrátor a legközelebbi napokban a vallásügyi minisztériumban fog tárgyalni a sentai templomépítés ügyében. A vallásügyi miniszterrel folytatandó tárgyalások bizonyára végleges döntést hoznak ebben a régóta huzódó ügyben.

NYILTTÉR.

Ezton mondunk üdvözetet mindazon jóismerőseinknek, kiktől hirtelen elutazás miatt nem vehetünk bucsut.

Keller Lajosné
és családja
Sonnenfeld Ferenc.

9194

Tisztelettel értesítjük t. c. vevőinket, hogy
Licht Samu úr

Suboticáról már nem képvisel bennünket, mely oknál fogva kérjük nb. rendeléseiket és fizetéseiket egyelőre közvetlenül hozzánk juttatni.

PECARA KONJAKA
Srpske Kreditne Banke i Štedionice D. D.
Bela-Crkva.

9177

REDUKÁLT ÁRAKON
A LEGSZEBB NŐI és GYERMEK-
KALAPOK KAPHATÓK

Heiduska Mariskánál Subotica

Váltott-e már jegyet?

Szylveszter Schäffer
sombori előadásaira.

Vidékiek jegyrendeléseit telefonon is előjegyzésbe veszi a Popov és Arzeniović cég és a Ruff cukorkaüzlet. Jegyek 45, 30 és 15 dinárért kaphatók.

Eladó
fűszer- és rövidáruüzlet
teljes berendezése,
egy beköltözhető ház nagy telekkel, több lakással a régi baromvásártéren. Palicson három villatelek.

Értekezni lehet Berger Jakab malomtulajdonosnál Suboticán. 9068

KÁTRÁNYFEDŐLEMEZ
KÁTRÁNY
KARBOLINEUM

FACEMENT és minden egyéb építési anyagot ajánl:

„GRADIVO“ ZAGREB

120

Bogovićeva ul. 3. — Telefon 5-53.

Nagy I. hornyolt

cserepet

csak vagon-tételben, valamint prima
bükkhasábfát

vagon-tételben IGNIS tűzianyagkereskedésben Subotica, Agina ulica 13.
Szolid és pontos szállítás!

9103

Litografált részvények, betétkönyvek, csekk-könyvek, címkek stb. Üzleti könyvek, irkák, noteszok. **Dobozgyár** készít dobozokat minden kivitelben, legizlesebben és legjutányosabban
FISCHER ERNŐ

litografiai műintézete Subotica, Pašićeva ulica 9. Telefon 62. Üzleti-könyv, dobozgyár és dombornyomda Karadžićeva ulica 26. Telefon 431. Kérjen árajánlatot. Legalkalmasabb karácsonyi ajándék dombornyomású levélpapír és névjegy.

9157

Teljesen berendezett, jól menő
gépműhely és öntőde
Vršaon eladó

esetleg 1924. január 1.-étől bérelhető. — Ugyanott egy napi száz métermázsza gyártásra berendezett jéggyár és egy Univerzál olajprés is eladó.

Bővebb felvilágosítás a Bánsági Malomipar r. t. Vršaon. 9137

35 P. S. Szívógázmotor

Benr-Mannheimi gyártmány, még üzemben látható, — továbbá egy dupla Ganz-féle **HENGERSZÉK 250+375** és egy Metz-féle **TARÁR** olcsón kapható.

KRISTIAN JAKI & Co.
Budiszava, (Tiszakálmánfalva)

9141

Egy feleslegessé vált váltakozó áramu 77 lóerős
GANZ-VILLANYMOTOR
valamint egy 5000-600 voltos

OLAJTRANSFORMATOR
ELADÓ.

Bővebbet Gerber Nándor és Fia cégnél Stari-Bečej. 9142

NOVISADON
az Orban villában tiszta
VENDÉGSZOBÁK
havonkénti bérelhetőek

MIKULÁS

ajándék
nagy választékban
Brummer Gyula
cukorkaüzletében.

Fa- és Játékárnygyár

Braća Spitzer
Subotica

Készít mindenféle fa- és játékárnykat, hintalovakat, gyermekhajtányokat, háztartási- és konyhafelszerelési cikkeket. Szállítás az ország minden részében! 6011

Kisebb
házat
beköltözhető lakással
megvételre
keresek
lehetőleg a
belsőterem
Cím a kiadóban.

Olcsó tej, 3 dinár literje

Aki jó és olcsó tejet akar kapni, az forduljon a csemege üzletembe — Sobolska ul. 1. D. Pavković — Dr. Popović-ház —

9154

Olcsó, szép

mikulás

ajándék nagy választékban
STEINER cukrászdájában
kapható.
Szerdán kel'emes szép Parle délután.

9156

Vidéki

röntgenologusok figyelmébe!

Gázrendszerű Röntgen-csővek

alig használt állapotban, a legkiválóbb gyártmányok: Müller-Hamburg, Gundelach, Rádium stb. stb.

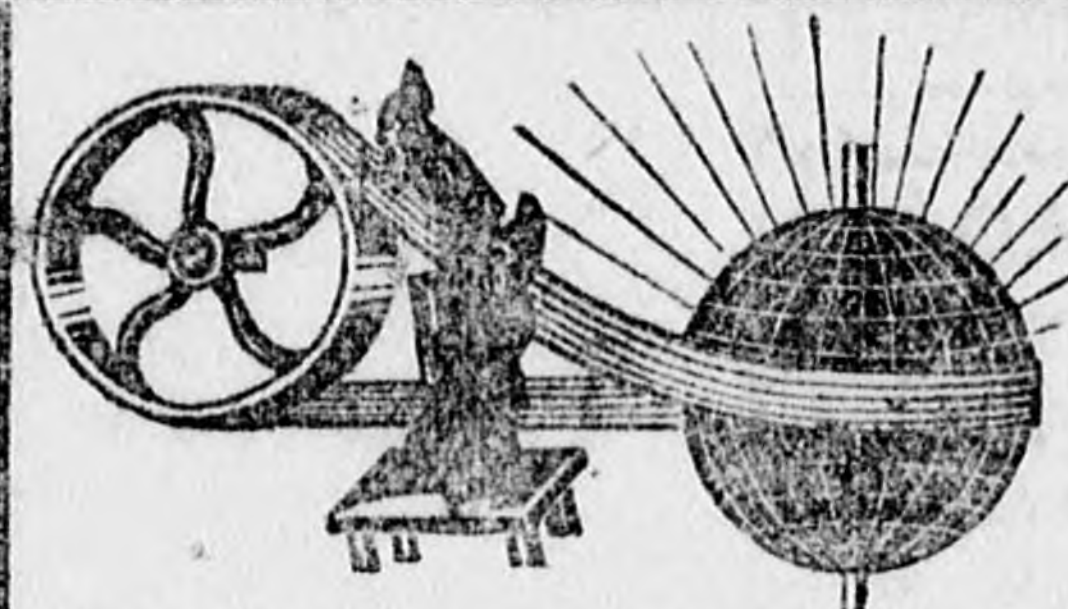
jutányos áron eladók.

Cím a kiadóhivatalban. 9030

Minden kereskedőnek érdeke, hogy
fuarleveleit felülvizsgálta

**A „Vojvodina“ nemzetközi szállítványozási társaság fuarlevél felülvizsgálási és vizs-
térítési osztályánál Subotica.**

Elsőrendű régi, hivatásos, vezető állásban volt szakemberek vezetése alatt azon helyzetben van, hogy a visszatérítendő összegeket a legrövidebb idő alatt felvisszitatja. — A fuarlevelek felülvizsgálása **DIJTALAN!** 8279

OROSZLÁN VÉDJEGYŰ GÉPSZIJAK

GARANTÁLT MINŐSÉG!!
NAGY GYÁRI LERAKAT:

BÁRDOS és BRACHFELD
NOVISAD 12.

884

FRIEDRICH & HAAGA

GÉPGYÁR — WIEN

Kolbász- és szalámigépek

és azok alkatrészei
ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR

Zagreb, Račkoga ulica 7a. 8480

ALAPITVA 1854.

Braća Frank

ZAGREB, SAJMIŠTE TRG N. 2.

kézműárunagykereskedés

TANNWALDER BAUMWOLLSPINN-FABRIK

VEZÉRKÉPVISELETE és LERAKATA

Elsőrendű vásznak, siffonok, battisztek, grádlik, köpperek és ripszek fehérneműekre, állandó raktár.

TELEFON 22-70.

8460/s

Körző dec. 3-tól
1923-tól—
dec. 5-ig
mindig

A legszenzációsabb amerikai kalander kép!
Edie Polo Cirkusz titka

4 részben, 18 epizód, 36 fölvonásban
IV. rész: 8 fölvonásban
Főszereplő: **EDIE POLO**

FOGLALKOZÁS

Szobainas keresetlik vidékre, aki takarít, felszolgál és ruhatárt rendben tart. Cim a kiadóban.

Könyvelő keres bármilyen állást. Cim a kiadóban. 8830

Fiatal, egészséges asszony elmenne dadának jobb házba. Érdeklődni Pannutičeva ulica 27 alatt lehet. 9045

Bérbeadó esetleg eladó kedvező feltételek mellett Vojvodina nagyobb városában negyven éve fennálló

könyvnyomda

két gyorsajtó, egy kézi-ajtó stb. cirill, horvát, német, magyar írással, lapok nyomására berendezve. — Bővebbet „Fényes megjelölés” alatt a kiadóhivatalban.

9052

Egy mozigépész alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 9192

Kiszolgálókisasszonyt felvesz Krécsi könyvkereskedése. Bunyevácul tudó előnyben. 9175

ERNYŐ

javítás
átlakítás
áthuzás

Nagy választék saját készítésű női és férfi ernyőkben mindenféle kivitelben. Olcsó árak!

STEIN i DRUG
Subotica, Aleksandrova ul. 11
Timár fényképész mellett.

Tanoncok, jóházból való fiúk, felvételnek fizetéssel Rieger i Piuković cégnél. 9190

Pénztárnoknő felvétetik Rieger i Piuković cégnél.

Krampuszok

izléses kivitelben és nagy választékban kaphatók

Lagner cukrászda

9010

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vasatbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Alláskeresők az apróhirdetési díj felet fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkártyákhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Bácskai nagyköztségben ímeneteli vendéglő, más vállalkozás miatt, eladó. Cim a kiadóban. 9049

Férfikonfekő szakmában jártas, szerbül, magyarul beszélni tudó keresetük azonnali bérlésére. Hramor Antal és Társa Subotica

Eladó 10 HP nyersolajmotor négy lyuku kukoricamorzsolóval. Szívógázmotor, 6—8 HP motoroz. Buchner Frigyes, Kula.

Úgyes boltiszolga felvétetik Kaufmann Hermin bórkereskedőnél, Subotica 9126

UT. ZÓT

Kereset a rövidaru szakmában, aki Horvátországban jól be van vezetve. Ajánlatok Fischer Dávid nagykereskedőhöz — Vinlovci intézendők. 9178

A Párhuzamos-ut mellett két kapa szőlőterület, mely háztelkeknek alkalmas. Folyó december hó 8-án délelőtti 9 órakor irodámban megtartandó önkéntes árverésen eladó. A feltételek ugyanott bárkinek megtekinthetők. dr. Békeffy György ügyvéd, Paia Kujundžić ulica 5.

KARÁCSONYI VÁSÁRT DECEMBER HÓ 6.-ÁN

az alacsonyán megszabott árakból további 10% engedelménnyel nyitom meg.

Eladásra kerülnek: valódi bronz, elefántesont, majolika, márvány és porcellánból neves művészek által tervezett műtárgyak, topáz, ametiszt, smaragd és rubin-poharak, vázák és jardinierek, mélyen csiszolt kristályüvegek és eredeti olajfestmények

BALOG LINA SUBOTICA

Bárány Szálloda mellett

Állandó képzőművészeti kiállítás 9153

Kérje cipésmesterétől a szaksz rü ráerősítést és ön többé nem fog viselni cipőt **BERSON-gummitalp nélkül!** Megtakarít drága javításokat, lábbelijét tartósan elegánsan tartja, védi lábait nedvességtől és nem farszta a járásnál

Karácsonyfadiszkek

Üveggolyók, arany- és ezüstszalak, ezüst girlandok, csodagyertya gyertyatartók, játékaruk, babák és bazarárak. Vizszelárusítóknak legolcsóbban beszerezhetők **KOHN SIMON** játéka-, díszmű- és rövid-árunagykereskedőnél Subotica, Pašičeva ulica 4. sz. Edény piac. Vidékre postai szállítás.

dec. 3-tól
hétfőtől—
dec. 5-ig
szerdáig

Lifka

A lünös asszony

dram. 5 fölvonásban

Főszereplő: **Gina Relly**

Halló! Csak három napig. A szarajevói szőnyeggyár képviselője ajánlja a gyár készítményeit eredeti keleti mintákban, boszniai és angol gyapjából. Perzsa- és angoraperzsa-szőnyeg, diván- és ágytakarók, függönyök, ágydrapériák stb. Megtekinthető a Beograd-szállodában 32. szoba 13 és 15 óra között.

FOGORVOSOK

és dentisteknek legjutányosabban és legpontosabban készítenek mindenféle szakba vágó munkákat, aranykorona, hidak, öntött vagy stancolt munkák egy aranyból mint randolból. Ugyanott egy ügyes állomilag vizsgázott — dentist felvétetik. **Tóth Kálmán jogtechnikai laboratórium** Nova-Kanjiža, (Esnál) 9171

Mosatlan gyapjú eladó 1923 december 10-én 9 óráig eladásra kerül nyilvános árverésen 1146 kg juhgyapjú és 188 kg báránygyapjú a szekvesztrált »Kárász testvérek« birtokán. Horgoson, Bácska. — A feltételeket meg lehet tekinteni minden nap a szekvesztrált Kárász-birtok irodájában. Horgoson. 9188

ÜGYES GÉPIRÓNÓ

ki a gyorsírásban is jártas és a szerb nyelvet bírja, **novisadi** gyárvállalatnál keresetük. Ajánlatok: **Novi-Sad, Postafiók 6. szám** alá kéretnek. 9051

KÜLÖNFÉLE

Pöstyénbe nem kell utaznia, ha rheumáját, ischiást gyógyítani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az Illés-gyógyszertárban, a főpostával szemben. Kérjen leírást. 7141

Egyszoba-konyha, kamrából álló lakószobát csekély belépéssel átadnám. Cim a kiadóban. 9183

SZÉP BIRTOK

Szerémegyéhen, Martinci községben, paljevini pusztán, fél kilométer a Száva parttól, eladók 88 és fél kat. hold prima földet egészben vagy két tagban 47 és fél és 41 holdasat a szükséges épületekkel és fundussal vagy anélkül. Ugyanott eladom a számfellett épületeket, egy Steek motortekét egy cséplőgarnitúrát, más gazdasági gépeket és eszközöket, ugymint lovakat is. Mind jutányos áron.

HORVÁTH ALADÁR SREMSKA-MITROVICA

Szódavíz a legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhoz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532. 6179

PÉKEKI

»Diamalt« Hauser & Sobotka bécsi gyártmány, 25 év óta a legjobb sütőszert, háború előtti minőség, a jugoszláv vezérkészségnél ismét kapható. — **EDUARD DUŽANEC** Zagreb, Stroumayrova ulica 10. (Távírat-cim »DIAMALT« Zagreb)

FIGYELEM!
Óvakodjék a poralaku vagy folyékony utazatótól és kérjen csak eredeti »DIAMALT“-ot

Elveszett fiatal nőtstény farkaskutyá. Megtaláló jutalom ellenében vigye a Narodna Bank igazgatóságához. 9102

Ujonnán megjelent

szemlék, szépirodalmi, tudományos, gazdasági, ipari (technikai) szakkönyvek — női- és férfi divatlapok továbbá **Burtormintalapak** albuna nagy választékban a legolcsóbban kaphatók

HEUMANN MÓR

ipari szakkönyvkereskedőnél
SUBOTICÁN 7786

Jóforgalmu szállodátat bérbe adnám öt évre. — Szükséges tőke 100.000 dinár. Zsidóvallásnak előnyben. »Publik« hirdetővállalat, Subotica. 9173

NŐI és FÉRFI ALSÓRUHÁK FEHÉRNE MŰ KELLÉKEK KÉSZÍTÉSE

CSILLAG fehérenmü varroda. **Paja Kujundžić ulica 3.**

Különbejáratu, elegáns szoba a belvárosban idősebb, szolid urnak, esetleg házaspárnak kiadó. — Cim a kiadóban. 9185

Mélyen leszállított árak!
December hó 4-től dec. 16-ig.
P. C. HABIG, BORSALINO és PLESS

gyártmányu **KALAPOK** minden színben és választékban kaphatók
250—275 dinárért.

BRAČA LENER
Subotica, Aleksandrova ul. 5.